

ناپارتایدی نه ته وایه تی تا که ی؟ (به شی دوهم)

نه یوب رهحمانی

rahmayub@yahoo.de

نه وهل کیان نه وچار ژبان

ناوچه ی رۆژه لاتی ناوه راست قه راره نال و گۆری به سهردا بیت، تونی بلیر سهرۆک وه زیری پیشوی بریتانیا دهستی له کار کیشایه وه و دهست به جی له لایه ن گروپی ناسراو به "گروپی چوار لایه نه" که بریتین له: ریکخراوی نه ته وه یه کگرتوه کان واته یونین، ئورویای یه کگرتو، نه مریکا و روسیه، کردیان به نوینهری تایبه تی خویان بو بردنه پیشه وه ی ناشتی له رۆژه لاتی ناوه راست!

جیگای باسه که تونی بلیر له ماوه ی حکومتی خوی دا هیندیگ کاری باشی کردوه، له وانه ته سبیتی ناشتی له ئیرله ندی باکور که به شوین ناخرین وتاریبژی خوی له مه جلیسی عه وای بریتانیا، له لایه ن ئییان پیسلی، رۆحانی توندروه ی پرۆتستانکانی ئیرله ندی باکور، که خوی نه ندای مه جلیسی عه وامه سپاس و پیژانی لیگرا. تونی بلیر ههروه ها پشتیوانی هیچی نیزامی بو سهر کاربه دهستانی سیڤ له کۆسوقو بو و دهستخوشی پهره پیدانی ره ونه قی نابوری بریتانیای له ماوه ی دهسه لاتی خویدا لیده کریت.

میستر بلیر له نه خیر وتاریبژی خویدا له مه جلیسی عه وای ولاته که ی که هیشتا سهرۆک وه زیر بو وتی که گه وهره ترین کیشه نیستا له رۆژه لاتی ناوه راست، کیشه ی ئیسراییل و فه له ستینه! (نه ی کورد؟) که ده بیت زۆرتین کاری بو بکریت و له پیش هه مو شتیگه وه کاتی بو ته رخان بکریت. دیاره مه به ستیان نه وه یه که به زوی حکومتی سهر به خوی فه له ستین دامه زینن و ئیسراییلیش 600 میلیون دولا رپاره ی فه له ستینه کان قه راره بداته وه. هه مو نه م شتانه نیشانه کانی نال و گۆرن له و ناوچه یه دا. (با جار واز له نه قدی سیاسه تی بریتانیا له کۆنه وه تا نیستا بیین و جاری نه م شه ره دوا بخه یین، نه مرۆ باسی چی بکه یین، بکه یین و نه ک چون بو!)

نه ی که واته کورد له کوئی نه م نال و گۆرانه دا ده بیند ریته؟ نه گهر له من ده پرسن، کورد ههر ناویشی نیه، بو نه وه ی که کورد نیوه نوستوه و شتیکی نه وتوی نه کردوه، ههر بویه ناوی له کوله که ی ته ریشدا نیه. نه وه نیه حیزبه کوردیه کان خویان به مانه وه له چوار چیوه ی ولاته داگیرکه ره کاندای مانده کهن و پاره و ئیمکاناتی بو ده خه نه گهر و ته بلیغاتی بو ده کهن و بونه ته ناش نه خوری دم سوتاو و له هه مو فارس و نازه رییک ئیرانیترن و بهس به مه نده رازین و هیچی تریان ناویته! دیاره حیزبه کان که یفی خویانه، چونکو نه وان نوته ری حیزبه کانی خویانن و نوته ری کومه لانی به رینی خه لک نین. ههر به م پییه، خه لک ده بیت بو خوی داوای راسته قینه ی خوی به رز بکاته وه و داوای مافی ره وای خوی و ده وله تیکی سهر به خوی کوردستان بکاتن، چون نه مه ده کریته؟ به ته مام له م نوسراوه کورته دا باسی

www.kungfutoa.ch/ayub.rahmani

بکهم و جهختی بڅمه سهر، بهو هیوایهی که بتوانم مه بهسته کانم به باشتیرین شیوه بگهینم. بهس له پیتدا داستانی به سهرهاتی پیاویک که زور کورت کراوتهوه دهگیرمهوه:

(دیاره زورم جهز لیبیه که داستانی به سهرهاتی نهم پیاوه به شانو یا فیلم بهم شیوهی خوارهوه بگیردیریتتهوه!)

شاریک هیه به ناوی کورهی عهرز که به سهدان مائی گهورهی تیدایه (ههر ولاتیک مائیکه!)، هیندیک له مائهکان زور خوش و گهوره و مودیرن و هیندیکیشیان له کهلاوه دهچن و زوربهشیان نورمان و بو ژیان دهن. 100 سائیک لهمه پیت لهم شاره گهوره چند برای زور دوله مهند و زوردار حاکم بون که پیکهوه شارهکیان بهش بهش کردبو و به سهر شارهکهدا زال بون و به 3 زمانیش قسهیان دهکرد¹، دویان به نینگلیسی و یهک به فهرانسهوی و یهک به روسی. لهم شاره مائیکه نه زور گهوره و نه بچوکی تیدایه که سهدان سال بو هر یهک خواهونی بو. خواهنهکهی پیاویکی² میوانخوشهویست و دلپاک و پیاویکی به جهرگ و نازا بو که ناوی کورد بو. 84 سال لهمهوههر کاتیک که کورد ماندو و هیلاک له راو دهگه ریتتهوه بو مال دهبنیت که دهراگی مائهکهی قوفل کراوه و مائهکه 5 نیگابانیشی هیه³. کاتیک کورد دهیهویت برواته ناو مائهکهی خوی، نیگابانهکان بهری پی دهگرن و دهلین نهم مائه نیستا خواهنیکه تری هیه! کورد بی خه بهر له ههمو شتیک هاوار دهکات و دهلیت که نهمه مائی منه و ههتا بوهر هر هی من بوهر و کهس بو نیه بیفروشیت، لهم کاتهدا نیگابانهکان خیرا سهنه دیکه نوپی پیشاندهدن که برواری آی گهلاویژی 2623 کوردی واته 24.07.1923 زاینی پیوهیه و له نوزان نیمزا کراوه و دهلین که سهیری نهم سهنده که، نهم مائه حاکمی شار (چوار برا دهسه لاتدارهکهی شاری کورهی عهرز) فروشتویانه و توش رامهوهسته و برو به خیر چی!

مائی کورد مائیکه پینج ژوریه⁴ و دهراگیکی زور گهوره و قایمی هیه که نهوه نیستا دهچی بو 84 سال که داخواوه و هیتتا کورد نهیتوانیوه بیکاتهوه. دیاره کورد لهم 84 سالهدا چهندهها ریگی تاقی کردوتهوه بو چونه ژورهوه، بهلام ههمو جاریک نیگابانهکان بهریهرجی کوردیان داوتهوه و راپورتهکیان به دهسه لات گه یاندوتهوه و پاش نهوهی که کورد چهندهها جار و به شیوازی جوربه جور هیپش دهکاته سهر نهو مائه و به تهمایه برواته ژور، ههر ناکام دهمنیت و ههمو جاریک ههر له دهرهوه دهمنیتتهوه و به خراپترین شیوه سه رکوت دهکریت و دوایش به ناحق ناوی خراپی وهک تیروریت و پیاو کوژ و سه رپر و گیره شیونینان لیناوه بو نهوهی که کورد له ریگی دروستهوه نهدهچو که برواته ناو کیانهکهی خوی، به لکو ههمو جاریک یا دهراکهی دهشکاند و پیمان دهزانی و راویان دهن و دهراکهکیان چاک دهکردهوه، یا له پهنجیرهوه دهچوه ژور و جامی دهشکاند، که دوباره راویان دهن، یا له سهر بان و دوکهل کیشهوه دهچوه ژور و ههم دیسان وهدهریان دهنهوه، و یا دیواری دهروخاند و پیمان دهزانی و دهریان دهکردهوه و دیوارهکیان ههل دهچنیهوه. کورد چون ماوهیکیشه بوته موسولمان ههمو جاریک رو له خوا دهکا و شکایهت دهباته لای نهو و دهلیت بابه مائی خومه و زوردار ناهیلن برومه ژورهوه و بویه من ناچارم لهم ریگا ناتهواوانهوه خوم بکهم به ژورا بهلام خواش پیی دهلی له تو هرهکته و له من بهرهکته و من ههر نهوهندهم له دست دیت بوئی بکهم، بوخوت بیر وهکه چی بکهیت! کاتیک شکایهتیش دهباته بهر دهسه لاتی شارهکه له ولامدا پیی دهلین، که کاکه کورد نهم مائه

¹ بریتانیا و نهمریکا، فهرانسا و شوروی کون

² هیوادارم به پیاوسالار تومه تبار نهکریم

³ تورکیه و نیران و عیراق و سوریه و نهرمه نستان

⁴ ژورهکان هی کرمانجی (که بادینی و شکاکیشی لهگهله) و سورانی (به موکریانهوه) و گورانی (به کهلهورهوه) و ههورامی و زازاکین

نیستا هی تو نیه و 84 سال لهمه پیش فرۆشراوه، سه نه ده که ی له نۆزان ئیمزا کراوه و توش بۆت نیه داوای بکه یهوه!! کیله که ی له بهر ده ستدا نیه و وا به ئاسانیش ده ست تو ناکه ویت، مه گهر حه ول و ته قه لای باشی له ریگای یاسایی و دروسته وه بۆ بکه ییت!

کورد هه زاران ریگای تاقی کرده وه که برواته ناو مائه که ی خۆی، به لام نه وه 84 سا له که ههر ناکام ده مینیت، بیتان وایه بۆ چی؟ ولامه که ی دیاره، له بهر نه وه ی که کورد تا کو نیستا ههر له ریگای غه له ته وه به ته مابوه بچیته ژوره وه و سه رکه وتو نه بوه. دیاره کورد راست ده کات، نه و مائه هی نه و بو، به زۆری زۆرداری و به بی خه به ری خۆی لییان داگیر کرد و سه نه دیکیشیان له سه ری ئیمزا کرده، به لام دوامه ده سه لات نیه و نیستا نه وان کویتخان و قسه شیان ده خوات و یاساش ههر نه وان دایان ناوه، که واته به پیی یاسای نه وان نه م مائه جارێ حالیه ن هی کورد نیه و به پیی سه نه ده که هی که سی تره! هیچ ده سه لاتیکیش نیه جارێ!!

نه مپۆ له سه ده ی بیست و یه کدا هه مو شتیگ ئال و گۆری به سه ردا هاتوه. کویتخیه تی ده وری زۆر که مره نگتر بۆته وه و چوار برا که ش زۆر ئال و گۆریان به سه ردا هاتوه و شار (کوره ی عه رز) به شیوه ی کیتر ده بن به ریوه و له هه مو گرنگتر نه وه یه که دو برای تو زیگ به ره حمیشیان پی زیاد بوه⁵ له ناو یه کتر دا ئیدغام واته تیکه ل بون و سه رجه م زۆر به هیزن و به هه میان ناویان گروپی چوار لایه نه یه⁶ و کورد ده ره قه تیان نایان، به لام ده کریت قسه یان له گه ل بکات و به مه نتق بچوئیته وه و ریگای یاسایی بگریته بهر و نه وانیش وه ک جاری جارن وشک نین، نیستا له حالی حازردا به ته مان مائی کابرای عه رهب به ناوی فه له ستین چاک بکه نه وه و بیده نه وه ده ست عه ره به که خۆی، کوئی پو ل و وامیشی ده ده نئ بۆ کرینی که ل و په لی ناو مال، دیاره بۆ نه وه ی که به ده سه لات قه رزیار بییت، به لام بلێ چی جاری نه ویش ده سه لاتێ تری نیه! دیاره کورد نیستاش وه ک پیشوتر ده توانیت له 5 نیگابانه کان بات و ته نانه ت بیشیان کوژیت، به لام سه بنی 5 نیگابانیتر دیننه وه جیگایان و به کورد ده لێن قاتل، جا ودره نه م به زمه ش بینه پای خوت! ههر بۆیه ته نها ریگای سه رکه وتن بۆ کورد بۆ چونه وه ناو مائی خۆی یه که م ره زایه ت و پاکیشانی پشتیوانی گروپی چوار لایه نه یه واته ده سه لاتدارانی شاره و دوهم هه ئه وشانده وه ی سه نه ده که ی نۆزان به پشتیوانی نه و گروپه یه و سیته میش وه رگریته وه ی کیلی مائه که یه. له بیرتانه که له نوسراوه ی کیشه ی زماندا پرسیبوم که فیلیک چۆن ده خه نه ناو سه هه وئگریکه وه؟ به ئی له ریگای کیلی و ده رگاوه!! نه مه یه ریگای چونه ژوره وه و نه ک له ریگای هه له وه، نه وه ی که کورد تا نیستا کردویه، ریگایکی نا یاسایی بوه، نه و ریگا کۆنه به س ماندوی ده کات و به لا ریی دا ده بات و هه رگیز نایگه ینیته مه به ست. که کیله که ت به ده سته وه بو و سه نه ده که ش پوچه ل ببووه وه، نه و جار هه م 5 نیگابانه که حوکی برگری کردن له کوردیان نیه بۆ جونه ناو مائه که ی خۆی و نه گه ر نه وان خه لافی وه زیفه بچوئینه وه و به رگری بکه ن نه و جار نه وه کورده که نه وان راو ده نییت و هه م به ره سی و به پشتیوانی حاکمه کانی شار واته گروپی چوار لایه نه، ئیتر نیگابانه کانی قسه ی زیادێ ناتوانن بکه ن و ههر بۆخۆیان پییان ده لێن که نه و مائه یه سه ند که راوه ته وه بۆ خاوه نه نه وه له که ی خۆی و ده می نیگابانه کان ده به ستن و نه وان زۆریشی له سه ر برۆن ههر ده سه لات بۆخۆیان سه رکو تیان ده که ن.

نیستا نه گه ر نه م ریگاتان پی باشه پرسیار نه وه یه که کورد چۆن ده بییت هه م سه نه ده کۆنه که پوچه ل کاته وه و هه م کیله که ش وه رگریته وه؟ و هه م سه نه دیکێ نوی ئیمزا بکاته وه؟ دیاره ریگا زۆرن بۆ کورد، مادام ریگای چۆن چونه ژوره وه حه ل بوه نیستا پرسیار و کیشه ی دوهم نه وه یه که نایا کورد ده یه ویت بیته وه به خاوه نی مائه که ی خۆی؟ نه گه ر نه مه ی ده ویت ده بی دس به کار بییت و یه که م کار که ده بییت بیکات نه وه یه که یه گرتو بییت و زۆر سور بییت له

⁵ نوروپای یه گرتو و ریخراوی نه ته وه یه گرتو هکان

⁶ ریخراوی نه ته وه یه گرتو هکان واته یونین، نوروپای یه گرتو، نه مریکا و روسیه

